

Dharma's von der Puṣṭi Brāh. P. 4, 1, 50. — स्मयम् MBh. 12, 7889 und 8198 fehlerhaft für स्वयम् (so ed. Bomb.). — Vgl. श्रप°, उत्°, 2. वि°.

स्मयन (wie eben) n. das Lächeln, Lachen: विवृत° Āc. v. Çr. 12, 8, 5.

स्मर, स्मरति (चिन्तायाम्) Dhātup. 22, 35. सम्सार, सम्सार्य P. 7, 2, 63, Schol. Bhāṭṭ. 9, 47. सम्सारम् P. 7, 4, 10, Schol. अस्मार्थित, स्मरिष्यति, स्मर्ता P. 7, 2, 63, Schol. स्मयात् 4, 29, Schol. स्मर्तुम्, स्मृत्वा, स्मरित्वा MBh. 7, 8860. med. (des Metrums wegen) स्मरते u. s. w. pass. स्मर्यते P. 7, 4, 29, Schol. अस्मरिषाताम् und अस्मृषाताम्, स्मरिषीष्ट und स्मृषीष्ट 2, 43, Schol. स्मृत. Der Anlaut geht nicht in ष über AV. Prāt. 2, 102.

1) sich erinnern (sowohl im Gedächtniss haben als in's Gedächtniss rufen, sich vergegenwärtigen, gedenken), mit Wehmuth sich erinnern, sich sehnen; mit gen. und acc. P. 2, 3, 52. यथा मम स्मरद्दत्तो AV. 6, 130, 3. स्मरतात् 2. Nir. 14, 6. Kāṭj. Çr. 25, 3, 15. Lāṭj. 9, 2, 7. Khāṇḍ. Up. 7, 13, 1. Kaush. Up. 2, 4. जातिं पौर्विकीम् M. 4, 148. यो मां स्मरति नित्यशः Bhāg. 8, 14. MBh. 1, 3006. fg. 4239. 6911. स्मरति ते 3, 277. 280. 313. 1792. 2415. 2643. 2648. 2864. 2866. 3043. 12281. 16740. स्मर्तासि वचनस्य मे 3, 2319. 2322. 7042. 7382. 7498. 7, 32. 43. 14, 319. fgg. Hariv. 7121. R. 1, 57, 1. 2, 30, 16. 60, 14. 70, 15. 77, 12. R. Gorr. 1, 79, 30. न बन्धूनां स्मरिष्यामि न मातुर्न पितुर्वने 2, 30, 18. 3, 46, 17. 54, 17. fg. 79, 42. 4, 6, 6. 49, 12. 54, 17. 55, 5. 5, 31, 28. 56. Kām. Nitis. 5, 37. Megh. 83. Ragh. 12, 10. Kumāras. 4, 8. Çāk. 32, 5, v. l. 53, 8. 66, 18. 82, 7. 76. कामं प्रत्यादिष्टा स्मरामि न परिमहं मुनेस्तनयाम् 127. Mālav. 32, 17. Kir. 3, 28. Spr. (II) 3080. 3716. 3963. 5240. 5560. 7253. fgg. 7259. Z. d. d. m. G. 27, 31. Kathās. 1, 40. 2, 34. 4, 42. 12, 118. 17, 62. 18, 19. 208. 240. fg. 19, 101. 20, 62. 29, 6. 32, 25. 38, 56. 41, 5. 59, 163. 110, 89. 91. Mārk. P. 61, 55. Rāgā-Tar. 3, 251. 450. 6, 238. 7, 727. Kaurap. 5. Prab. 95, 1. Bhāg. P. 1, 8, 36. 13, 7. 2, 1, 19. 5, 26, 32. 7, 9, 14. 9, 16, 3. 10, 63, 10. 73, 13. 14, 27, 42. अमीष्टदेवताम् Pañkāt. 55, 18. 95, 16. LA. (III) 6, 2. 35, 11. नान्यदष्टं स्मरत्यन्यः Sarvadarśanas. 84, 15. fg. Comm. zu Nājas. 3, 1, 12. मनसा R. 4, 3, 1. 62, 11. Spr. (II) 1569. Citat bei Śā. in der Einl. zu RV. 4, 105. चेतसा Spr. (II) 7515. चेतसा कातरेण Megh. 75. कृदि Çuk. in LA. (III) 36, 6. 7. med. Maitrjup. 4, 2. MBh. 1, 74. 2423. 3005. 3, 8246. 8446. 16817. 3, 193. 7260. 7, 685. 4727. 5369. 12, 5084. Hariv. 8522. 11017 (S. 790). 14982. R. 5, 66, 25. 6, 82, 134. 7, 41, 14. Spr. (II) 7374. Bhāg. P. 2, 2, 14. 3, 28, 28. स्मारे स्मारम् absol. Spr. (II) 1404. Pañkāt. 1, 2, 9. Verz. d. Oxf. H. 161, b, 2 v. u. Vop. 26, 219. pass.: स्मर्यते स हि वामोरु यो भवेद्दृष्टाद्वहिः Prab. 41, 9. Daśar. 63, 9. Pañkāt. 52, 7. अस्मर्यमाणकर्तृ so v. a. vergessen Sarvadarśanas. 127, 17. 19. die vergangene Handlung, deren man sich erinnert, steht im fut., wenn kein यद् dass dabei steht; im imperf., wenn dieses nicht fehlt, P. 3, 2, 112. fg. Vop. 23, 29. bei zwei Handlungen kann nach यद् auch fut. stehen. Beispiele: स्मरसि कृत्वा काष्मीरेषु वत्स्यामः oder यत्काष्मीरेषु वत्स्यामः, स्मरसि देवदत्त यत्काष्मीरेषु वत्स्यामस्तत्रैदं भोक्तव्यमहं oder यत्काष्मीरेषु वत्स्यामस्तत्रैदं भोक्तव्यमहं P., Schol. स्मरत्यदः — भवान् — कृनिष्यति Çic. 1, 68. st. des imperf. das partic. praet. pass. bei यद् Kathās. 18, 207. — 2) gedenken so v. a. überliefern: कथये स्मर्यते ऋनिः Rāgā-Tar. 1, 270. 4, 549. ननु तत्र व्यासः कर्तेति स्मर्यते Sarvadarśanas. 128, 12. कलौ हि पापबाहुल्यं दृश्यते स्मर्यते ऽपि च Verz. d. Oxf. H. 266, a, 20. तथा

च स्मर्यते Weber, Kāśhāg. 221. mit न mit Stillschweigen übergehen Rāgā-Tar. 1, 16. 44. — 3) lehren, behaupten, statuieren (vgl. 3. इष्) RV. Prāt. 3, 8. f1, 11. 14. 32. द्वावपि चानुदात्ताविति स्मरति Kāc. im gaṇa सर्वादिति zu P. 1, 1, 27. Siddh. K. zu P. 5, 2, 68. निरतिशयं गरिमाणं तेन जनन्याः स्मरति विद्वांसः Spr. (II) 3740. — 4) partic. स्मृत a) dessen man sich erinnert, an den oder woran man denkt Āc. v. Grh. 3, 9, 1 (oder n. Erinnerung). Nrs. Tāp. Up. in Ind. St. 9, 93. स्मृतं पापं मया स्वयम् R. 2, 64, 56. इदानीं मे स्मृता मरुगिरिः 4, 46, 13. न स्मृता राघवो येन 53, 5. Spr. (II) 6362. 6363, v. l. साधु स्मृतं त्वया Kathās. 18, 209. Kumāras. bei Müller, SL. 510. सुराः स्मृताः स्य Trik. 1, 1, 1. मात्र Pañkāt. 48, 8. मात्रागतं gekommen sobald man seiner gedacht hatte Kathās. 18, 347. 380. किं स्मृता ऽस्मि weshalb hast du meiner gedacht? weshalb hast du mich citirt? 32, 26. Kumāras. 4, 19. अ° vergessen Varāh. Brh. S. 51, 28. — b) überliefert, gelehrt Āc. v. Çr. 3, 6, 7. Comm. zu VS. Prāt. 4, 185. एष धर्मः स्त्रिया नित्यो वेदे लोके श्रुतः स्मृतः Spr. (II) 6496. मन्त्रेण कर्म so v. a. erwähnt Schol. zu Kāṭj. Çr. 49, 1 v. u. अ° 50, 1. — c) gelehrt so v. a. vorgeschrieben: त्रिरात्रं लेपणं स्मृतम् M. 4, 119. स्नाने मेषुनिनः स्मृतम् 3, 144. 6, 53. 9, 149. न स्मृतम् nicht gestattet Jāgñ. 2, 52. — d) erklärt für, geltend als: नाम्नां स्ववृत्तभावो हि भोभाव ऋषिभिः स्मृतः M. 2, 124. मम तुल्यावुभौ स्मृतौ MBh. 1, 6138. R. 2, 34, 51. एकादशः Khāṇḍ. Up. 7, 26, 2. M. 1, 20. 27. 78. 96. तत्र धर्मावुभौ स्मृतौ 2, 14. 67. 85. 90. ब्रह्मघ्नो ये स्मृता लोकाः 8, 89. स्त्रियो रत्या यतः स्मृताः Jāgñ. 1, 81. केवलं स्त्री तु सा स्मृता R. 3, 23, 15. Ragh. 3, 49. Çāk. 112. 157. Spr. (II) 1091. 1947. 2741. 3473. 4033. 6980. Varāh. Brh. S. 13, 11. 46, 91. 93. 53, 41. 86, 16. 93, 5. Bhāg. P. 2, 10, 3. शीकोरं ऽम्बु-कणाः स्मृताः AK. 1, 1, 2, 13. Trik. 1, 1, 95. 126. 3, 391. st. des nom. auch loc.: शिवस्य वृषमण्डप्यां बुधैर्गोपुटिकं स्मृतम् 2, 2, 9. Med. p. 15. dat.: न कामो हि स्मृतो लाभाय Bhāg. P. 1, 2, 9. — बोद्धादेव फलं स्मृतम् nur aus dem Samen, so heisst es, kommt die Frucht Spr. (II) 3597. तदनु ऋवः स्मृतः darauf folgt, so heisst es, Plava Varāh. Brh. S. 8, 39. सूर्येन्दुपर्जन्यसमीरणानां योगः स्मृता वृष्टिविकारकाले 46, 46. — e) erklärt für so v. a. genannt, heissend: तस्माद्योग इति स्मृतः Maitrjup. 6, 25. तेन नारायणः स्मृतः M. 1, 10. 47. 9, 177. fg. 10, 18. MBh. 5, 7419. R. 1, 53, 3. 4, 46, 5. Sāṃkhyā. 38. Çrut. 39. कः पातः स्मृतः Golāṇḍj. Golāṣyar. 3. Citat beim Schol. zu Çāk. 13, 12. — Vgl. अस्मृतधु unter 2. धु und वेदस्मृता.

— caus. स्मारयति, aor. असस्मारत् P. 7, 4, 95. Vop. 18, 2. Jmd (acc.) erinnern, gedenken lassen P. 1, 3, 67, Schol. MBh. 2, 2530 (ते gehört zu मर्माणि). 3, 859. 13, 2385. स्मारये त्वां न शिष्ये R. 3, 13, 21. 6, 90, 8. 7, 98, 13. Mārk. P. 21, 67. भक्तान्कुरिः Vop. 23, 38. erinnern —, mahnen an Jmd oder Etwas (acc.) Vikr. 161. Mālatī. 8, 9. 10. Bhāg. P. 10, 47, 51. वाचः MBh. 7, 5990. तौ वौ R. Gorr. 2, 8, 26. Kathās. 26, 219. Çāṃk. zu Brh. Ār. Up. S. 18. zu Khāṇḍ. Up. S. 74. Comm. zu Kāṭj. Çr. 85, 21. Kull. zu M. 1, 27. mit gen. MBh. 12, 9521. Bhāg. P. 10, 23, 44. Jmd erinnern an, mit doppeltem acc.: स्मरतं त्वामाज्ञमोहं स्मारयिष्याम्यहं पुनः MBh. 2, 2484. Hariv. 9401. स्वधर्मं त्वाम् R. Gorr. 2, 35, 35. Kathās. 32, 123. Rāgā-Tar. 3, 193. इदं हि त्वां स्मारयामि नोपदेशं करोमि R. 3, 71, 14. mit gen. der Person und acc. der Sache: भगवांश्चास्माकं (so zu lesen) स्मारयति तथागतज्ञानदायाद्यम् (so zu lesen) Saddh. P. 4, 29, b. pass. er-